

Formy správní činnosti

- další formy činnosti

Filip Dienstbier, 2015

Formy činnosti veřejné správy

- ❑ veřejná správa
 - ❑ různorodost úkolů i činnosti
 - ❑ mnohost forem činnosti veřejné správy
 - ❑ míra právní regulace
(vrchostenská x nevrchnostenská správa)
 - ❑ typizované formy x úkony ad hoc
-

- ❑ typizované formy

- ❑ snižování entropie

- ❑ zpřehledňují právní regulaci

(i při právní úpravě procesu, soudního přezkumu, ...)

- ❑ usnadňují interpretaci a aplikaci

- ❑ formální vs. materiální pojetí !!!

základní formy vrchnostenské správy

□ **Abstraktní akty:**

- nařízení (právní) /normativní správní akt/
- statutární předpis
- vnitřní předpis /správní nařízení, interní instrukce/

□ **Konkrétní akty:**

- správní akt (sensu stricto) /individuální správní akt/
- služební pokyn /interní individuální akt/

□ **Smíšené (hybridní) akty:**

- opatření obecní povahy
-

Formy správní činnosti

- normativní správní akty (správní nařízení)
 - (individuální) správní akty
 - opatření obecné povahy
 - veřejnoprávní smlouvy
 - faktické pokyny
 - bezprostřední zásahy
 - osvědčení
 - ověření
 - posudky, stanoviska, vyjádření
 - registrace
 - informační úkony
 - programovací a plánovací úkony
 - materiální úkony
 - doporučení, výzvy
-

Opatření obecné povahy

- ❑ pojem (materiální pojetí):
 - jednostranný správní úkon
 - „není právním předpisem ani rozhodnutím“
/§ 171 s.ř./
 - v konkrétní věci
 - ve vztahu k neurčité skupině osob
 - závaznost
-

□ příklady:

- územně plánovací dokumentace (stavební právo)
 - vymezení záplavových území (vodní právo)
 - zákazy vstupu do určitých území
(např. vodní právo, ochrana př. a kr., ochrana lesa)
 - umístování (některých) dopravních značek
(provoz na pozem. kom.)
-

□ právní úprava:

- správní řád – obecná procesní úprava
(část 6., obdobně část 1., přiměřeně část 2.)
 - zvláštní zákony – pravomoc vydat, procesní
odchylky
(stavební zákon, ...)
-

Veřejnoprávní smlouvy

- pojem:
 - dvou- či vícestranný právní úkon
 - zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného (správního) práva
 - alespoň jednou ze stran správní orgán? NE!
 - druhy:
 - koordinační
 - subordinační
 - mezi adresáty
 - svého druhu (podle zvláštních zákonů)
-

koordinační smlouvy

- ❑ smluvní strany
 - subjekty (vykonavatelé) veřejné správy
- ❑ typický obsah
 - spolupráce při výkonu veřejné správy, nebo
 - změna působnosti při jejím výkonu
- ❑ příklady
 - dohoda obcí o působnosti obecní policie, o výkonu přenesené působnosti obce orgány jiné obce, ...

MOŽNO JEN, STANOVÍ-LI TAK ZÁKON!

subordinační smlouvy

- ❑ smluvní strany
 - správní orgán (na jedné straně) a
 - adresát veřejné správy (na straně druhé)
 - ❑ typický obsah
 - založení, změna nebo jiná úprava subjektivních veřejných práv a povinností adresáta (namísto správního aktu)
 - ❑ příklady
 - smluvní ochrana přírody - vyhlášení památných stromů
 - smlouva o umístění stavby / provedení stavby
- MOŽNO JEN, STANOVÍ-LI TAK ZÁKON!
-

smlouvy mezi adresáty

- ❑ smluvní strany
 - adresáti veřejné správy (dotčené osoby)
 - ❑ typický obsah
 - převod subjektivních veřejných práv či povinností, nebo
 - úprava jejich výkonu
 - ❑ příklad
 - smlouva mezi spoluvlastníky o výkonu veřejnoprávní povinnosti vlastníka
-

veřejnoprávní smlouvy svého druhu

- ❑ smlouvy „kvazisubordinační“
 - nahrazují nikoliv vydání správního aktu, ale např. nařízení
 - příklad: smluvní ochrana přírody (§ 35 zákona o ochraně přírody a krajiny) – zvláště chráněné území
 - ❑ smlouvy „kvazikoordinační“
 - dohoda o sloučení obcí, o připojení obce k jiné obci, ...
 - nejde o spolupráci či výkon veřejné správy
-

□ právní úprava:

- správní řád - obecná procesní úprava
(část 5., obdobně část 1., přiměřeně část 2.)
 - zvláštní zákony
- pravomoc vydat, zvláštní procesní úprava
(zákon o obcích, o krajích,
stavební zákon, školský zákon, ...)
 - subsidiárně občanský zákoník
(výjimky: neplatnost, odporovatelnost, ...)
-

Faktické pokyny

- ❑ obsahem: příkaz nebo zákaz určité činnosti
 - ❑ neformálnost – přímý výsledek postupu úřední osoby – ústně, posunkem
 - ❑ právní závaznost
 - ❑ příklady:
 - ❑ pokyny policisty v silniční dopravě
 - ❑ výzva k prokázání totožnosti
 - ❑ ...
-

Bezprostřední zásahy

- ❑ úkon správního orgánu (úřední osoby) směřující k přímému prosazení jeho (její) vůle
 - ❑ účelem je odvrácení přímo hrozícího nebezpečí
 - ❑ znaky:
 - ❑ neformálnost – přímý výsledek postupu úřední osoby
 - ❑ právní závaznost
 - ❑ příklady:
 - ❑ použití donucovacích prostředků přísl. ozbroj. sboru
 - ❑ zabavení „závadného“ zboží inspektory ČOI, SZPI, ...
-

bezprostřední zásahy - podmínky

- ❑ podmínky:
 - ❑ pravomoc
 - ❑ bezprostřední a zjevné ohrožení chráněných zájmů
 - ❑ subsidiarita
 - ❑ přiměřenost
 - ❑ hlediska pro volbu prostředku:
 1. dovolenost (legalita)
 2. účinnost (efektivita)
 3. mírnost (proporcionalita)
-

Osvědčení, ověření

Osvědčení (potvrzení)

- ❑ úkon, jímž se potvrzuje nesporný stav
 - ❑ veřejná listina
 - ❑ vysvědčení, občanský průkaz, živnostenský list, ...
- ≠ deklaratorní (individuální) správní akt!

Ověření

- ❑ legalizace – pravost podpisu
 - ❑ vidimace – shoda opisu/kopie s originálem listiny
 - ❑ zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování...
-

Posudky, stanoviska, vyjádření

Posudky

- ❑ výraz odborného názoru
- ❑ vydávají odborné instituce

Stanoviska, vyjádření

- ❑ výraz pozice správního orgánu
 - ❑ adresátem jiný správní orgán (stanoviska) nebo dotčená osoba (vyjádření)
 - ❑ pro adresáta není závazný (jinak správní akt)
 - ❑ přesto právní účinky (závaz. podklad, legitimní očekávání)
-

Registrace

- ❑ zanesení do úředního informačního systému
 - ❑ předpokladem právní skutečnosti
 - ❑ o registraci potvrzení, o odmítnutí správní akt
 - ❑ právní skutečnost nastává ex lege (nejde o povolení)
 - ❑ příklady:
 - ❑ registrace občanského sdružení
 - ❑ živnostenský rejstřík
 - ❑ registrace vnitřních předpisů veřejných vysokých škol
-

Jiné úkony ve veřejné správě

- ❑ informační úkony
 - ❑ evidence
 - ❑ dokumentace
 - ❑ statistika
 - ❑ komunikace
 - ❑ doporučení, výzvy
 - ❑ programovací a plánovací úkony
 - ❑ koncepce, plány, prognózy, programy
 - ❑ materiální úkony
 - ❑ organizační
 - ❑ technické
-

Děkuji za pozornost !

filip.dienstbier@upol.cz
